

نظامنامه

انتخابات

سازمان نظامی و نظامی
مجلس شورای ملی ایران

مطبعه ایران، طهران

نظامنامه انتخابات

فصل اول

وظائف حکام

ماده (۱) پس از وصول اوراق انتخابات بمحض اینکه دستور شروع باقدام از طرف وزارت داخله صادر میشود حکومت باید بر طبق ماده ۱۴ قانون انتخابات ۲۴ نفر از طبقات ششگانه و ۱۲ نفر از معتمدین اهل محل را بطریقی که در همان ماده قید شده است دعوت و اهتمام نماید که مدعوین فی المجلس ۹ نفر برای عضویت انجمن و ۹ نفر بعنوان عضو علی البدل انتخاب کنند انتخاب اعضاء انجمن و اعضاء علی البدل و معرفی آنها بوزارت داخله منتها در ظرف مدت پنجروز بعمل آید

ماده (۲) همینکه اعضاء انجمن انتخاب شدند حکومت با موافقت نظر اکثریت اعضاء محل مناسبی معین مینماید که انجمن در آنجا تشکیل گردیده شروع بعملیات کند

ماده (۳) حکومت محل مکلف است نهایت مراقبت را در حسن جریان انتخابات بعمل آورده اهتمام نماید که جلسات انجمن مرتبا تشکیل گردد

ماده (۴) حکومت عهده دار انتظامات محوطه انتخاب است و برای انجام این منظور هر غده قوای تامینییه لازم باشد از دوائر مربوط تقاضا میکند -

تبصره - در شهرها مامورین نظمیه و در بلوکات مامورین امنیه یا نظام مامور حفظ انتظامات محوطه انتخاب خواهند بود

ماده (۵) وسائل ضروریه کار انجمن از هر حیث باید قبلا تهیه شده باشد که در حین اجراء و عمل کوچکترین نقیصه در کار نباشد که موجب تاخیر شود -

ماده (۶) هر عده مامورینی که انجمن نظارت در شهر یا بلوکات و قراء برای نشر اعلان و غیره لازم میدانند بلا تاخیر از طرف حکومت باختیار انجمن گذاشته شود

ماده (۷) حکام جزء که انجمن فرعی یا شعبه آن در حوزه مسئولیت آنها تشکیل میشود بمحض وصول دستور حکومت کل و انجمن نظارت مرکزی و با رسیدن نماینده انجمن مرکزی در ظرف مدت سه روز موافق ماده ۱۴ و ۱۶ انجمن نظارت فرعی و یا شعب آنرا در حوزه مسئولیت خود تشکیل داده اعضاء آنرا بحکومت و انجمن مرکزی معرفی مینمایند

ماده (۸) نقاطی که در يك ایالت یا ولایتی واقع لیکن از حیث انتخابات جزء حوزه انتخابی ولایت دیگر هستند حکام آن نقاط باید از بدو شروع بانخابات تا خاتمه آن در قسمت مربوط بانخابات تابع دستور حکومت محلی که مرکز انتخابیه است باشند و تعلیمات قانونی انجمن مرکزی را اجراء

نمایند و در صورت تخلف مسئول خواهند بود

فصل دوم

تکالیف انجمن مرکزی و فرعی و شعب

ماده (۹) همینکه انجمن مرکزی بر طبق ماده ۱۴ قانون انتخابات تشکیل میشود ابتداء موافق ماده (۱۵) یکنفر رئیس و یکنفر نایب رئیس و چهار نفر منشی انتخاب می نماید و پس از آن بلافاصله شروع بامر انتخاب میکنند برای هر نوع عملیات انجمن حضور رئیس با نایب رئیس و چهار نفر از اعضاء حتمی است

ماده (۱۰) انجمن نظارت مرکزی پس از انتخابات هیئت رئیسه بلافاصله مطابق جدول منظم بقانون اقدام در تشکیل انجمنهای فرعی یا شعب آن که متصدی و مسئول صحت انتخابات محل خود میباشند خواهد نمود

در نقاطی که حضور اهالی در انجمنهای مرکزی و فرعی برای شرکت در انتخابات متعسر است نه نفر از معتمدین اهل محل را که باسواد باشند برای تشکیل شعبه انجمن مرکزی یا فرعی دعوت مینمایند

ماده (۱۱) چون انجمن نظارت مرکزی مسئول صحت انتخابات است در صورتیکه لازم باشد می تواند با موافقت حکومت یکمفر امین و بصیر بامر انتخابات بنقاط جزء مامور نماید که با حضور او حاکم یا نایب الحکومه محل انجمن فرعی یا شعب را بترتیبی که در ماده ۱۴ و ۱۶ معین شده تشکیل داده انتخابات را در مدت مقررہ بانجام رسانند

ماده (۱۲) هرگاه انجمنهای فرعی و شعب بترتیب مذکور در ماده

(۱۱) تشکیل گردید انجمن نظارت مرکزی سه ماه قبل از انقضاء دوره تقنینیه مطابق ماده ۲۱ قانون انتخابات اعلان انتخابات را بتوسط مأمورین حکومت در تمام حوزه انتخابیه اشاعه میدهد تا در تمام نقاط حوزه انتخابیه بکمرتبه شروع باقدام شود - مدتی که قبل از شروع بکار در اعلان باید قید شود بنظر انجمن و نسبت با اهمیت محل از پنجروز تا پانزده روز خواهد بود

ماده (۱۳) در اعلان انجمن نظارت اوقاف دادن تعرفه و اخذرای معین میشود بمناسبت اهمیت محل مدت آن از يك الي بیست و پنجروز خواهد بود به تعیین انجمن نظارت و پس از انقضاء موعده بکه انجمن نظارت برای دادن تعرفه و اخذ رای معین میکند دیگر ورقه تعرفه و رای دادمو گرفته نمی شود

ماده (۱۴) حکومت محل و انجمن مرکزی مکلف هستند که قبل از سه ماه باخر دوره مانده انجمنهای فرعی و شعب را در تمام حوزه انتخابیه تشکیل بدهند که در موعده قانونی اعلان انجمن نظارت توسط مأمورین حکومت منتشر و سپس شروع بانخاب شود

ماده (۱۵) در موقع نشر تعرفه و اخذ رای اعضاء انجمنهای نظارت بانخاب خود دو قسمت شده يك قسمت مشغول نشر تعرفه میشوند و قسمت دیگر اخذرای خواهند نمود و تعرفه که داده می شود باید بمهر یا امضاء اعضاء انجمن و مهر انجمن باشد

ماده (۱۶) برای اینکه تحقیق در هویت انتخاب کنندگان بعمل آید و یکی از وسائل تحقیق کدخدایان محلات و ریش سفیدان دهات هستند اشخاص

مزبور باید از بدو تشکیل جلسه انتخابات تاختم آن حضور داشته باشند
ماده (۱۷) انجمن ها در صورتی باید باشخاص تعرفه داده و از آنها
اخذ رای نمایند که شخصا و بلا واسطه برای گرفتن تعرفه و دادن رای حاضر
شده باشند .

ماده (۱۸) اگر انجمن برای معرفی مردم غیر از کدخدایان و ریش سفیدان
محل اشخاص دیگری را لازم بداند می تواند دعوت آنها را از حکومت تقاضا
نماید این تقاضا حتی الامکان باید در جلسه اول و دوم بعمل آید .

ماده (۱۹) همه روز انجمنها پس از ختم جلسات صورت عده تعرفه که
داده شده در صفحه نوشته بدرب انجمن نصب منماینند .

ماده (۲۰) پس از آنکه موافق ماده ۲۶ قانون انتخابات رئیس انجمن
جمعیه رای را باز کرد و خالی بودن آنرا ارائه نمود باید در جمعیه را بسته و
تمام اعضاء انجمن مهر نمایند و تا روز استخراج آراء نباید باز شود در موقع
باز کردن جمعیه باید اکثریت اعضاء حاضر باشند و در ختم جلسات عده مزبوره
شکاف بالای جمعیه را مهر و جمعیه را داخل کیسه کرده مجددا نقاط لازمه کیسه
را مهر میکنند و کیسه را در نقطه که انجمن با موافقت حکومت معین مینمایند
محفوظ میدارند - از ختم اخذ آراء تا شروع باستخراج آراء بیش از ۲۴ ساعت
نباید فاصله باشد

ماده (۲۱) انجمنها برای ثبت تعرفه باید دفاتر مرتب داشته باشند و
برای مذكرات و عملیات خود نیز دفتری تهیه نموده که در ختم هر جلسه صورت
مجلس را منشی انجمن نوشته بامضای رئیس یا نایب رئیس میرساند صفحات دفاتر

ثبت تعرفه و استخراج آراء باید شماره داشته باشد و ذیل آنها را اعضاء
انجمن مهر یا امضاء نمایند

ماده (۲۲) کتابچه های ثبت تعرفه و صورت مجلس در موقع ختم مهر
جلسه باید در جعبه گذارده شده بمهر اعضاء انجمن رسیده با موافقت حکومت
بترتیبی که انجمن صلاح بداند محفوظ داشته و روز بعد پس از رسمی شدن
جلسه با حضور اکثریت اعضاء باز میشود

ماده (۲۳) اگر مقمش انتخابات یا نماینده حکومت یا یکی از اعضاء
انجمن مرکزی و فرعی در باب عملیات انجمن راجع برعایت مواد قانون یا
نظامنامه مطلبی را در نظر گرفته و بر رئیس انجمن اخطار نماید باید آن اظهار
طرف توجه واقع شده هرگاه اشتباه یا خیاطی شده باشد ترمیم و اصلاح بشود

ماده (۲۴) در موقع استخراج آراء اوراق رای را یکی از اعضاء باز
نموده بیک نفر دیگر که پهلوی او نشسته میدهد که با حضور و نظارت بیک نفر
دیگر صوت بلند قرائت نماید سه نفر از اعضاء اسامی را بترتیبی که خواننده
میشود در دفتر ثبت مینماید و در هر دو ساعت بکمرته قرائت کنندگان
اوراق نا ثبت کنندگان تبدیل میشود دفاتر ثبت آراء باید منظم بوده و در آخر هر
جلسه اعضاء انجمن ذیل آنرا مهر نموده و در محفظه گذارده مهر و موم نمایند

ماده (۲۵) اعضاء انجمن عموما سعی خواهند کرد که در جلسات انجمن
مرتبا حاضر شده وظیفه را که عهده گرفته اند انجام بدهند

ماده (۲۶) هر يك از اعضاء انجمن نظارت از حضور در انجمن تعادل یا

استنکاف نمایند بموجب ماده ۱۸ قانون انتخابات مادام که اکثریت باقی است جریان انتخابات تعقیب و عضو مستنکف اخطار میشود چنانچه تا دو جلسه در استنکاف خود باقی باشد حکومت بجای عضو مستنکف از اعضاء علی البدل بکنفر را برای عضویت انجمن بحکم قرعه دعوت مینماید

ماده (۲۷) هرگاه اکثریت هیئت نظار از حضور در انجمن استنکاف نمایند یا پس از ختم انتخابات از دادن اعتبار نامه خود داری کنند بر طبق ماده ۱۹ قانون انتخابات عمل خواهد شد

ماده (۲۸) پس از خاتمه استخراج آراء اسامی انتخاب شدگان موافق ماده ۳۹ قانون انتخابات از طرف حاکم محل اعلان میشود

ماده (۲۹) بعد از اجرای ماده ۲۸ انجمن نظارت مطابق ماده ۴۸ قانون انتخابات تا بگفته شکایات راجعه با انتخابات را می پذیرد و پس از آن پذیرفتن شکایات را ختم کرده در ظرف هفته ثانی شکایات واصله رسیدگی مینماید ماده (۳۰) انجمن نظارت در حینی که شکایات را پذیرفته و رسیدگی میکند بتوسط حکومت محل بحائزین اکثریت که در حوزه انتخابیه متوقف هستند انتخاب آنها را ابلاغ و رد و قبول نمایندگی را استعمال مینماید نماینده مزبور باید پس از وصول ابلاغ در ظرف مدت بگفته جواب رد یا قبول خود را بدهد در مورد نمایندگانی که در خارج از حوزه انتخابیه یا در ممالک خارجه هستند ابلاغ و اخذ جواب بوسیله وزارت داخله بعمل می آید

ماده (۳۱) همینکه مطابق ماده (۳۹ قانون انتخابات) اسامی انتخاب

شدگان اعلام شد حکومت محل باید مراتب را بوزارت داخله اطلاع بدهد و پس از اینکه منتخبین قبول نمایندگی نمودند وزارت داخله را مستحضر سازد که از طرف وزارتخانه منتخب حوزه به مجلس شورای ملی معرفی شود

ماده (۳۲) انجمنهای نظارت فرعی و شعب پس از ختم انتخابات صورت مجلس انتخاب حوزه خود را در حدود مقررات قانون نوشته با مهر یا امضاء اعضاء انجمن و حکومت محل بانجمن مرکزی میفرستند تا ضمیمه صورت مجلس های سایر نقاط حوزه انتخابیه شود

ماده (۳۳) صورت مجلس انتخابات عبارت از خلاصه جریان انتخابات يك حوزه انتخابیه از بدو تشکیل انجمن نظارت تا انحلال آن و محتوی فقرات ذیل است

۱ - ترتیب انتخاب اعضاء انجمن نظارت با ذکر اسامی و ترتیب تعیین هیئت عامله انجمن با قید تاریخ

۲ - تعیین ابتداء و انتهای مدتی که در اعلان انجمن مندرج است با تعیین محل و اوقات دادن تعرفه و اخذ آراء و مدت آن -

۳ - تعیین عده انجمن های فرعی و شعب و محل آن و مدتی که برای انجام انتخابات آنها مقرر گردیده و تاریخ وصول صورت مجلس انتخابات آنها

۴ - تعیین اینکه عده آراء ماخوذه از عده تعرفه هائی که داده شده کمتر یا زیاد تر بوده است و اینکه آراء ماخوذه را بچه ترتیب حفظ کرده اند

۵ - تعیین روز شروع باستخراج آراء و مدت استخراج -

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- ۶ - تعیین عده آراء زائده و مشکوکه و آرائی که سفید و لا یقرء بوده
- ۷ - تعیین اینکه آیا تساوی آراء بین دو یا چند نفر بوده و بچه ترتیب قرعه بعمل آمده است
- ۸ - ذکر اسامی اشخاصی که اکثریت حاصل کرده اند و تعیین عده آراء هر يك با ذکر اسامی همان عده از اشخاصی که متعاقب آنها دارای اکثریت گردیده اند

۹ - تعیین اینکه آیا از منتخبین اشخاصی قبل از گرفتن اعتبار نامه استعفا داده یا دیگری بجای آنها معین شده

۱۰ - خلاصه هر شکایتی که بانجمن رسیده و قراریکه انجمن راجع بان داده است اعم از شکایات مربوط بانجمن مرکزی یا انجمنهای فرعی و شعب

۱۱ - تعیین مدتی که انجمن برای پذیرفتن شکایات مطابق قانون منعقد بوده است

۱۲ - تاریخ انحلال انجمن نظار

۱۳ - مهر یا امضاء اکثریت اعضاء انجمن نظارت و مهر یا امضاء حاکم

ماده (۳۴) منشی انجمن مراقبت می کند که نسخ صورت مجلس انتخابات بشرح ماده (۳۳) این نظامنامه و موافق ماده (۳۸) قانون انتخابات تهیه شده بمقصد برسد علاوه يك نسخه سواد از صورت مجلس تهیه و بحکومت تسلیم مینماید که بوزارت داخله ارسال گردد

ماده (۳۵) در نامه که به نمایندگان داده میشود وزارت داخله آنرا

با اوراق تعرفه و اعلان انجمن نظارت طبع نموده و بقدر لزوم مهر مرکز انتخابیه می فرستد و اعتبارنامه باید در دو نسخه تهیه و بامضاء یا مهر اعضاء انجمن و حاکم محل رسیده يك نسخه برطبق ماده (۴۹) قانون انتخابات به منتخب حوزه داده و يك نسخه بضمیمه صورت مجلس انتخابات توسط حکومت محل بوزارت داخله فرستاده میشود

فصل سوم

در اعزام مفتشین و وظایف آنها

ماده (۳۶) - در مواردیکه تسریع جریان انتخابات و رفع یارۀ مشکلات

ایجاب نموده باعزام مفتش مخصوص از طرف وزارت داخله و حکام اقدام میشود

ماده (۳۷) - وظیفه مفتشین اجرای تحقیقات لازمه نسبت به مشکلاتی

است که در جریان انتخابات حاصل شده و کمک با حکومت محل و انجمن است

ماده (۳۸) مفتشین باید راپورت جریان انتخابات و عمایات خود را مرتباً

بوزارت داخله بدهند

فصل چهارم

مواد متفرقه

ماده (۳۹) - اعتباریکه از طرف وزارت داخله برای مخارج انتخابات

يك محل بمالیه حواله میشود باید با تصدیق حکومت و انجمن نظارت مرکزی و با

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نظارت مالیه محل بمصرف انتخابات رسیده اسناد خرج مثبتہ آن با تصدیق حکومت و انجمن مرکزی تسلیم اداره مالیه شود

ماده (۴۰) - حکومت ضروریات انجمن را باید قبلاتہیہ و آنچه را نیز کہ در حین جربان لازم شود بدون تاخیر تدارک نماید

ماده (۴۱) - خدمات اعضاء انجمن های نظارت چون موقتی و افتخاری

است بدون حقوق خواهد بود

ماده (۴۲) - در مواقعی کہ انجمن نظارت مرکزی نمایندگانی برای تشکیل

حوزه های فرعی یا شعب باطراف اعزام میدارد بانها از قرار روزی يك تومان

الی پانزده قران بعنوان فوق العاده داده میشود. و علاوه بر این منوط با اجازه

وزارت داخله خواهد بود

ماده (۴۳) - هر يك از ^{سازمان اسناد و کتابخانه ملی} ~~جمهوری~~ ^{مجلس} نمایندگان انجمن کہ بر خلاف دستور

و وظیفه عمل نمایند یا بواسطه عدم مراقبت آنها بجریان انتخابات سکتہ وارد بشود

و یا عمدا انتخابات را بتاخیر بیاندازند علاوه بر محرومیت از دریافت حقوق تعقیب

قانونی خواهند شد -

این نظامنامه کہ مشتمل بر چهل و سه ماده است ملاحظه شد از همین

۲۹ اسفند ماه ۱۳۰۶

قرار معمول و مجری دارند

